

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Sundsvalls tingsrätts dom den 12 oktober 2020 i mål nr B 403-20, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Paulina Leander
Åklagarkammaren i Sundsvall

Klagande (Tilltalad)

BIRGITTA Larsdotter Nilsson, 19340924-4880
Fäbodbacken 103
871 94 Viksjö

SAKEN

Vårdslöshet i trafik

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Med ändring av tingsrättens dom frikänner hovrätten Birgitta Nilsson från åtalet.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Birgitta Nilsson har yrkat att hon frikänns från åtalet.

Åklagaren har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Hovrätten har avgjort målet utan huvudförhandling.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

I hovrätten har åberopats samma bevisning som vid tingsrätten. De videoinspelade förhören från tingsrätten har spelats upp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Som tingsrätten angett är det utrett att Birgitta Nilsson framförde sin personbil på tid och plats som åklagaren gjort gällande. Det är även klarlagt att hon vid tillfället körde över på fel sida av vägbanan och att hon kolliderade med den bil som Raimo Markkula körde. Frågan är om detta ska leda till att Birgitta Nilsson ska dömas för vårdslöshet i trafik.

För att ansvar för vårdslöshet i trafik ska komma i fråga krävs att föraren i väsentlig mån har brustit i den omsorg och varsamhet som till förekommande av trafikolycka har betingats av omständigheterna (se 1 § första stycket trafikbrottslagen [1951:649]). Av förarbetena framgår att bestämmelsen i första hand är avsedd att omfatta fall där trafikanten har gjort sig skyldig till ett medvetet risktagande eller annan allvarlig oaktsamhet. Som exempel på sådant typiskt sett trafikfarligt beteende som bör medföra ansvar för vårdslöshet i trafik nämns bl.a. att någon kör bil i uttröttat tillstånd (se prop. 1994/95:23 s. 60 och 122).

Det är generellt sett oaktsamt att köra bil i fel körriktning och därigenom orsaka en trafikolycka. Avgörande för Birgitta Nilssons straffansvar är emellertid om det var oaktsamt av just henne att göra detta, vilket måste avgöras utifrån vad som är känt om hennes förutsättningar vid tillfället.

Birgitta Nilsson har under sitt förhör vid tingsrätten bl.a. uppgett att hon inte medvetet skulle köra i motgående körfält. Hon har inget minne av att hon kört på fel sida av vägen. Hon vet att hon hade varit på Bauhaus innan krocken och att folk senare sa att hon var skyldig. Målsäganden Raimo Markkula har bl.a. uppgett att han såg Birgitta Nilsson när hon körde men att hon inte såg honom. Han tutade för att få hennes uppmärksamhet men hon var ”någon annanstans” och hade något annat på gång. Hon hade inte uppmärksamheten på trafiken. När de hade gått ut från sina bilar pratade han med Birgitta Nilsson men fick inte kontakt. Josefin Halvarsson, som är polis och kallades till platsen vid tillfället, har bl.a. berättat att hon inte höll något förhör med Birgitta Nilsson eftersom hon uppfattade Birgitta Nilsson som virrig och inte helt närvarande. Som exempel frågade Birgitta Nilsson efter sina nycklar, som hon hade runt halsen. Vidare visste Birgitta Nilsson inte var hennes bil fanns, trots att den stod precis bredvid, eller vilken bil som var hennes.

Sammantaget medför Raimo Markkulas och Josefin Halvarssons uppgifter om hur de upplevde Birgitta Nilsson i samband med krocken och den omständigheten att Birgitta Nilsson själv inte minns att hon körde i fel körfält att hovrätten anser att det finns anledning att utgå från att Birgitta Nilssons förmåga till riktiga iakttagelser och rationella överväganden var begränsade vid tillfället. Under hovrättens handläggning av detta mål har det vidare kommit fram att Birgitta Nilsson har en minnesproblematik och att hon numera har förvaltare. Hovrätten bedömer mot den bakgrunden att det inte är utrett att Birgitta Nilsson insåg risken för att körningen var trafikfarlig. Det går inte heller att utgå ifrån att hon faktiskt hade förmåga att komma till insikt om denna risk. Sammanfattningsvis anser hovrätten att det inte är utrett att Birgitta Nilsson har gjort sig skyldig till ett medvetet risktagande och hon ska därför frikännas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2022-06-01.

Karin Gustin

Per-Anders Svensson

Amanda Schmidt
(referent)

SUNDSVALLS TINGSRÄTT

Notariebrottmål

Rotel 35

DOM

2020-10-12

meddelad i

Sundsvall

Mål nr: B 403-20**PARTER** (Antal tilltalade: 1)**Tilltalad**

BIRGITTA Larsdotter Nilsson, 19340924-4880

Fäbodbacken 230

871 94 Viksjö

Åklagare

Extra åklagare Bengt Wikblom

Åklagarmyndigheten

Åklagarkammaren i Sundsvall

Box 721

851 21 Sundsvall

DOMSLUT**Brott som den tilltalade döms för**

Vårdslöshet i trafik, 1 § 1 st trafikbrottslagen (1951:649)

2019-12-04

Påföljd m.m.

Dagsböter 40 om 240 kr

Postadress

Box 467

851 06 Sundsvall

Besöksadress

Storgatan 39

Telefon

060-18 67 00

Telefax**E-post:** sundsvalls.tingsratt@dom.se

www.sundsvallstingsratt.se

Expeditionstid

måndag - fredag

08:00-16:00

BEGÄRAN OCH INSTÄLLNING

Åklagaren har begärt att Birgitta Nilsson ska dömas för *vårdslöshet i trafik* enligt följande gärningsbeskrivning.

Birgitta Larsdotter Nilsson har kört på fel sida av körbanan, varvid hon kolliderat med ett mötande fordon. Allt med i vart fall fordonsskador som följd.

Hon orsakade trafikolyckan genom att ta en medveten risk eller på annat sätt allvarligt brista i den uppmärksamhet och försiktighet som med hänsyn till omständigheterna krävts för att minska riskerna för en trafikolycka.

Det hände den 4 december 2019 på Klökanvägen, Sundsvall, Sundsvalls kommun.

Lagrum: 1 § 1 st trafikbrottslagen (1951:649)

Birgitta Nilsson har varken erkänt eller förnekat gärningen.

UTREDNING

Birgitta Nilsson har hörts. På begäran av åklagaren har förhör hållits med målsäganden Raimo Markkula och vittnet Josefin Halvarsson. Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat informationsunderlag och fotografier.

Rätten har hållit syn på Birgitta Nilssons körkort.

Raimo Markkula har berättat i huvudsak följande. Han körde bil i Birsta och kom från ICA Maxihållet. Det började bli mörkt ute. Efter att han passerade infarten mot Ikea såg han en mötande bil som långsamt körde över mittstrecket mot hans bil. Han försökte väja genom att sakta in och köra så långt höger ut han kunde. Han kunde inte köra upp på refugen. Han tutade för att få den mötande bilens

uppmärksamhet. Han såg föraren i den mötande bilen och hon verkade inte vara uppmärksam på trafiken. Hon gjorde någonting annat. Hans bil stod nästan still när den mötande bilen körde in i honom. Krockkuddarna utlöstes inte. Den mötande bilen körde långsamt och förloppet var utdraget.

Birgitta Nilsson har berättat i huvudsak följande. Hon hade varit på Bauhaus i Birsta. Hon körde sin Toyota till och från Bauhaus. När hon var på väg hem hörde hon plötsligt en smäll. Hon hade inte sett någon mötande bil och hon kan inte förklara varför hennes bil hade rullat över på motsatt sida vägen. Hon tyckte att hon sedan blev illa bemött av de som var på platsen efter krocken. Det var några kvinnor som var glada och övertygade om att hon var skyldig till krocken. Ingen ville lyssna på henne eller höra hur hon mådde. Hon var inte förvirrad så som det påstås. Hon har dessutom bra syn och hon har fått tillbaka körkortet sedan hon blev av med det efter händelsen. Hon kör bra för sin ålder.

Josefin Halvarsson har berättat i huvudsak följande. Hon blev beordrad till Birsta med anledning av en trafikolycka. Det var en bil som hade kört över på fel sida vägbanan. Hon dirigerade trafik på platsen medan Birgitta Nilsson pratade med ambulanspersonalen. Även hon pratade med Birgitta Nilsson som gav ett virrigt intryck. När Birgitta Nilsson blev tillfrågad om hon ville ta ut någonting ur bilen innan den blev bärgad hade Birgitta Nilsson frågat var hennes bil stod parkerad. Bilen stod då precis intill. Birgitta Nilsson ville inte kommentera att hon hade kört på fel sida vägen. Birgitta Nilsson menade att hon inte hade kört på fel sida.

DOMSKÄL

I målet är ostridigt att Birgitta Nilsson har framfört sin personbil på den tid och plats som åklagaren gör gällande. Vidare är det ostridigt att den personbil som framförts av Birgitta Nilsson korsat vägbanans mittlinje och kolliderat med den

personbil som Raimo Markkula framfört. Frågan i målet är om Birgitta Nilsson i väsentlig mån brustit i den omsorg och varsamhet som krävs av en vägtrafikanter.

Tingsrätten gör följande bedömning. Målsäganden Raimo Markkula har framstått som trovärdig. Han har uppgett att han observerat Birgitta Nilsson en kort tid innan kollisionen och att hon då inte hade sin uppmärksamhet riktad mot trafiken. Dessutom reagerade Birgitta Nilsson inte på hans försök att genom signalhorn göra henne uppmärksam på hennes färdriktning. Tingsrätten har inte funnit anledning att ifrågasätta tillförlitligheten i Raimo Markkulas berättelse.

Tingsrätten anser, med utgångspunkt i Raimo Markkulas berättelse, att det är utrett att Birgitta Nilsson inte riktat sin uppmärksamhet mot trafiken under en period som inte endast är tillfällig. Till följd av att Birgitta Nilsson inte riktade sin uppmärksamhet mot trafiken körde hon över på fel sida vägbanan och kolliderade. Särskilt med anledning av det utdragna händelseförlopp som Raimo Markkula beskriver anser tingsrätten att det är styrkt att Birgitta Nilsson som vägtrafikanter tagit en medveten risk genom att inte rikta sin uppmärksamhet mot trafiken och fordonets position på vägbanan. Vad Birgitta Nilsson har anfört om händelsen ändrar inte tingsrättens bedömning. Birgitta Nilsson ska därför dömas för vårdslöshet i trafik i enlighet med åklagarens gärningsbeskrivning.

Påföljden ska bestämmas till dagsböter. Antalet dagsböter bestäms med hänsyn till brottets straffvärde till 40 stycken. Varje dagsbots belopp bestäms med hänsyn till Birgitta Nilssons ekonomiska förhållanden till 240 kr.

SUNDSVALLS TINGSRÄTT
Notariebrottmål
Rotel 35

DOM
2020-10-12

B 403-20

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Domen kan överklagas. Överklagande ställs till Hovrätten för Nedre Norrland och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 2 november 2020.

Hugo Hörnstein

I avgörandet har nämnd deltagit. Rätten är enig.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se